SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:645

av Marie Olsson (S)

Kartellbildning inom byggbranschen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till skärpta åtgärder mot kartellbildning inom byggbranschen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Konkurrensverket utökade befogenheter och resurser för att motverka marknadskoncentration inom byggbranschen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Byggbranschen har under lång tid präglats av en stark koncentration till ett fåtal stora aktörer som dominerar marknaden. De största byggbolagen kontrollerar i dag en betydande del av både anläggnings- och bostadsbyggandet i Sverige. Flera rapporter, från både Konkurrensverket och Riksrevisionen, har visat att bristande konkurrens, kartellbildning och osunda samarbeten förekommer inom sektorn. Denna koncentration leder till höga byggkostnader, vilket i sin tur påverkar hela bostadsmarknaden. När få företag kan styra priser och villkor drabbas både kommuner, staten och i förlängningen hyresgäster och bostadsköpare. De höga kostnaderna gör det svårare att bygga prisvärda bostäder, särskilt i mindre kommuner och på landsbygden. Byggbranschen är en nyckel för Sveriges utveckling, men i dag fungerar den inte som den ska. Kartellbildning och överprissättning snedvrider konkurrensen, driver upp kostnader och minskar möjligheten att bygga och bo för vanligt folk. Det är särskilt tydligt i mindre kommuner i Dalarna och andra delar av landet, där få byggföretag leder till mycket höga priser och långa väntetider.

Genom att stärka konkurrensen och bryta upp de strukturer som tillåter kartellbeteende kan vi sänka byggkostnaderna, öka transparensen och skapa fler arbetstillfällen i lokala byggföretag. Det är också en fråga om rättvisa – skattebetalarnas pengar ska inte göda övervinster, utan användas till att bygga bostäder och infrastruktur som gynnar hela samhället.

Marie Olsson (S)